

Achitarea benevolă a obligației vamale calculate în baza deciziei de regularizare se efectuează în termen de 10 zile calendaristice calculate din ziua aducerii la cunoștință a deciziei. În cazul neachitării benevole a obligației vamale în termenul indicat, organul vamal va întreprinde măsurile de

încasare silită prevăzute în art.art.128, 129, 130¹-130¹⁴ din Codul vamal, Legea nr.1149-XIV din 20.07.2000.”

5. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

**DIRECTORUL GENERAL
AL SERVICIULUI VAMAL**

Nr. 101-O. Chișinău, 3 martie 2018.

Vitalie VRABIE

Acte ale Agentiei Nationale pentru Reglementare in Energetică

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr. 1303 din 28 februarie 2018

374 HOTĂRÎRE cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 87 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193-203, art.413), cu modificările și completările ulterioare, în scopul funcționării eficiente a pieței energiei electrice și pentru desfășurarea activităților reglementate din sectorul electro-energetic în condiții de accesibilitate, fiabilitate, continuitate și transparență, și pentru asigurarea alimentării în mod fiabil și la costuri minime a consumatorilor cu energie electrică, Consiliul de Administrație al Agentiei Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRÂSTE:

1. Se aprobă Metodologia de calculare, aprobare și

aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (se anexează).

2. Prezenta metodologie se aplică pentru o perioadă de cinci ani.

3. Se abrogă Metodologia de calculare, aprobare și ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice aprobată prin Hotărârea Consiliului de Administrație al Agentiei Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 497 din 20 decembrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.42-47, art.241), cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 914 din 19 februarie 2013.

**Sergiu CIOBANU,
director**

**Iurie ONICA,
director**

Nr. 64/2018. Chișinău, 22 februarie 2018.

**Tudor COPACI,
director general**

**Octavian LUNGU,
director**

**Ghenadie PÂRTU,
director**

Aprobată
prin Hotărârea Consiliului
de Administrație al ANRE
nr. 64 /2018 din 22.02.2018

**METODOLOGIA
de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru
serviciul de distribuție a energiei electrice**

**Secțiunea 1
DISPOZITII GENERALE**

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (în continuare Metodologie) are ca scop stabilirea modului de calcul a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de către operatorii sistemelor de distribuție (în continuare OSD).

2. Metodologia stabilește:

- 1) principiile, modul de calculare și de ajustare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;
- 2) modul de calculare și de aplicare a tarifelor diferențiate în funcție de nivelul de tensiune a rețelelor electrice la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;
- 3) componentele și modul de determinare a:
 - a) costurilor materiale;
 - b) costurilor cu personalul;
 - c) amortizării imobilizărilor corporale și necorporale, inclusiv în cazul reevaluării acestora, pentru a asigura ca imobilizările respective să nu fie depreciate mai mult de o dată și pentru a exclude imobilizările care au fost primite cu titlul gratuit;
 - d) costurilor aferente exploatarii eficiente și întreținerii obiectelor rețelelor electrice de distribuție;
 - e) costurilor aferente evidenței energiei electrice distribuite;
 - f) costurilor aferente procurărilor de energie electrică în scopul acoperirii nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție;
 - g) cheltuielilor de distribuire și administrative;
 - h) altor cheltuieli aferente activității de distribuție a energiei electrice;
- 4) modul de determinare a rentabilității imobilizărilor de distribuție;
- 5) principiile generale de efectuare a investițiilor în sectorul electroenergetic și modul de recuperare a acestora prin tarif;
- 6) modul de separare a costurilor, a cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate de OSD și între rețelele electrice de distribuție cu diferite nivele de tensiune;
- 7) modul de determinare și de aprobare a costurilor de bază pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;
- 8) modul de actualizare a costurilor de bază pentru perioada ulterioară celei în care au fost aprobate costurile de bază.

3. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt de tip monom și se determină la un kWh energie electrică distribuită sau la un kW putere contractată, în dependență de decizia Agenției, și sunt diferențiate în funcție de nivelul de tensiune a rețelelor electrice de distribuție la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali.

“TJ” sau până la locurile de consum în cazul consumatorilor casnici (până la clăimile de ieșire ale interupătorului sau a echipamentului de măsurare).

PRINCIPALE DE REGLEMENTARE SI MODUL DE DIFERENTIERE A TARIFELOR

4. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității finanțare a OSD prin stabilirea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în baza cheituielor reale și strict necesare pentru desfășurarea activității, cu excluderea din caleul a tuturor costurilor și cheltuielilor economice neargumentabile, nejustificate și/sau care, conform procesului tehnologic, nu sunt necesare pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

2) prestația calitativă și fiabilitatea a serviciului de distribuție a energiei electrice furnizorilor, consumatorilor finali, cu utilizarea eficientă a obiectelor rețelei electrice de distribuție;

3) desfășurarea în condiții de siguranță a activității de distribuție a energiei electrice;

4) includearea în tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice din costurile reale, aferente prestării serviciului distribuție a energiei electrice doar a costurilor corespunzător de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;

5) orientarea sistematică de determinare a tarifelor astfel ca OSD, furnizorii, consumatorii să fie motivati în utilizarea eficientă a capacitatilor rețelelor electrice de distribuție;

6) promovarea investițiilor eficiente în rețelele electrice de distribuție;

7) excluderea subvențiilor incorecte;

8) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor.

5. Determinarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se va efectua diferențiat, în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice de distribuție la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali. Se disting trei nivele de tensiune a rețelelor electrice de distribuție:

“Tj” – tensiune înaltă. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 35-110 kV;

“TM” – tensiune medie. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 6-10 kV;

“Tr” – tensiune joasă. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 0,4 kV și mai joasă.

6. În compoziția rețelelor electrice de distribuție de “Tj” se includ liniile electrice de distribuție de 110 și de 35 kV, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente acestor rețele, amplasate de la punctele de delimitare cu rețelele electrice de transport până la punctele de intrare a acestor linii electrice în statuile de transformare (transformatoare) de 35/10 kV, de 25/6 kV, intrare a acestor linii electrice în statuile de transformare (transformatoare) de 110/10 kV și de 110/6 kV, și până la punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de rețelele electrice de “Tj”.

7. În compoziția rețelelor electrice de distribuție de “TM” se includ statuile de transformare (transformatoare) de 110/35/10 kV, de 110/35/6 kV, de 110/10 kV, de 110/6 kV, de 35/10 kV și 35/6 kV, toate liniile electrice de distribuție de 6 kV și de 10 kV, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente acestor liniilor electrice, amplasate de la punctele de ieșire din statuile de transformare (transformatoare) sus-menționate până la stațiile de transformare (transformatoare) de 10/0,4 kV, de 6/0,4 kV și până la punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de “TM”.

8. În compoziția rețelelor electrice de distribuție de “Tr” se includ statuile de transformare (transformatoare) de 10/0,4 kV și de 6/0,4 kV și mai jos. Liniile electrice de distribuție de 0,4 kV și mai jos, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente liniilor electrice de distribuție de 0,4 kV și mai jos, amplasate de la punctele de ieșire din stațiile de transformare (transformatoare) sus-menționate și până la (inclusiv) punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de “Tr”.

Secțiunea 3

CALCULAREA TARIFELOR

9. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, determinate la un kWh energetică distribuție, diferențiate în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice de distribuție, pentru fiecare an “n” se calculează conform formulaor:

1) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$TD_{nit}^m = \frac{VD_{nit}}{ED_{nit}} = \frac{CD_{nit} + RA_{nit}}{ED_{nit}} \quad (1)$$

2) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$TD_{njt}^m = \frac{VD_{njt}}{ED_{njt}} = \frac{CD_{njt} + RA_{njt}}{ED_{njt} + ED_{njt}} + TD_{njt}^m \quad (2)$$

3) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$TD_{njt}^m = \frac{VD_{njt}}{ED_{njt}} = \frac{CD_{njt} + RA_{njt}}{ED_{njt}} + TD_{njt}^m \quad (3)$$

unde:
 TD_{nit}^m , TD_{njt}^m , TD_{njt} – tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă lejl/kWh;

CD_{nit} , CD_{njt} , CD_{njt} – venitul necesar de a fi obținut de OSD în anul “n” de la prestaarea serviciului de distribuție a energiei electrice prin rețelele de tensiune înaltă, medie și joasă, stabilit pentru acoperirea costurilor reale de distribuție și pentru asigurarea viabilității financiare a OSD lejl; RA_{nit} – cantitatea de energie electrică distribuția în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalări electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă;

$$ED_{njt} = ED_{nit} + ED_{njt} + ED_{njt} \quad (4)$$

unde:
 ED_{nit} – cantitatea de energie electrică distribuția în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalări electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, lejl/kWh;

ED_{njt} – cantitatea de energie electrică distribuția în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalări electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune medie, lejl/kWh;

ED_{njt} – cantitatea de energie electrică distribuția în anul “n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalări electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă, lejl/kWh;

Cantitatea de energie electrică distribuția prin fiecare tip de rețea („Tj”, „TM” și „Tr”) se determină ca suma cantității totale de energie electrică distribuția în anul „n” tuturor consumatorilor finali ale căror instalări electrice sunt racordate la rețea electrică de distribuție cu nivelul respectiv de tensiune.

CD_{Ant} ; CD_{mmt} ; CD_{mft} – costurile activității de distribuție a energiei electrice în anul “n”, aferente rețelelor electrică de distribuție de înaltă, de medie și de tensiune joasă lei; $R4_{Ant}$; $R4_{mmt}$; $R4_{mft}$ – rentabilitatea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de distribuție a energiei electrice în anul “n”, aferentă rețelelor electrică de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei. Rentabilitatea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în anul “n” aferentă fiecărui tip de rețea, în parte, se determină conform următoarelor formule:

1) pentru rețelele electrică de distribuție de tensiune înaltă:

$$RA_{Ant} = \frac{R_{Ant}}{VBAD_{nt}} \times VBAD_{nit} \quad (5)$$

2) pentru rețelele electrică de distribuție de tensiune medie:

$$RA_{mft} = \frac{R_{Ant}}{VBAD_{mt}} \times VBAD_{mft} \quad (6)$$

3) pentru rețelele electrică de distribuție de tensiune joasă:

$$RA_{mft} = \frac{R_{Ant}}{VBAD_{mft}} \times VBAD_{mft} \quad (7)$$

unde:

R_{Ant} – rentabilitatea totală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale ale OSD în anul “n”, determinată în conformitate cu prevederile Secțiunii 6 din Metodologie; $VBAD_{mft}$ – valoarea contabilă a mijloacelor fixe ale OSD la începutul anului “n”, aferente rețelelor electrică de distribuție. Această valoare se determină ca suma valorilor contabile a mijloacelor fixe ale rețelelor electrică de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă. Adică:

$$VBAD_{mft} = VBAD_{mft} + VBAD_{mmt} + VBAD_{mft} \quad (8)$$

unde:

$VBAD_{mft}$; $VBAD_{mmt}$; $VBAD_{mft}$ – valoarea contabilă a mijloacelor fixe ale OSD în anul “n”, aferente rețelelor electrică de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă.

10. În cazul determinării tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru un kW putere contractată, acestea trebuie să asigure obținerea de către OSD a acelorași venituri ca și în cazul tarifelor determinate la 1 kWh energie electrică distribuția. La determinarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, menționate se utilizează același parametri și elemente, aplicate la calcularea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru un kWh, exceptie fiind înlocuirea în formula de calcul a cantității de energie electrică distribuță cu parametrul puterea contractată de consumatorii finali. Tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru un kW putere contractată, stabilit pentru consumatorii finali, pentru anul “n” se determină conform formulelor:

1) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrică de distribuție de tensiune înaltă:

$$TD_{nt}^b = \frac{VD_{nit}}{PC_{nt}} = \frac{CD_{nit} + RA_{nit}}{PC_{nt}} \quad (9)$$

2) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrică de distribuție de tensiune medie:

$$TD_{mft}^b = \frac{VD_{mft}}{PC_{mft}} = \frac{CD_{mft} + RA_{mft}}{PC_{mft}} + TD_{nit}^b \quad (10)$$

- 3) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrică de distribuție de tensiune joasă:

$TD_{mft}^b = \frac{VD_{mft}}{PC_{mft}} \times TD_{nit}^b = \frac{CD_{mft} + RA_{mft}}{PC_{mft}} + TD_{nit}^b \quad (11)$

unde:

TD_{nit}^b ; TD_{mft}^b ; TD_{nit}^b – tariful anual pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD prin rețelele electrică de distribuție de tensiune înaltă, de tensiune medie și de tensiune joasă, lei/kW/an;

PC_{mft} – puterea totală contractată de către toți consumatorii finali, instalatiiile electrică ale cărora sunt raccordate la rețelele electrică de distribuție, kW, care este egală cu:

$$PC_{mft} = PC_{mft} + PC_{mmt} + PC_{mft} \quad (12)$$

unde:

PC_{mft} ; PC_{mmt} ; PC_{mft} – puterea contractată de către toți consumatorii finali instalatiiile electrică ale cărora sunt raccordate la rețelele electrică de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, kW. Puterea contractată se determină anual în baza puterii indicate în contractele încheiate de consumatorii finali. Puterea contractată poate fi redusă, la solicitarea consumatorului final, doar pentru anul următor de reglementare.

Tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, bazat pe puterea contractată se va aplica consumatorilor finali lunari. Pentru aceasta tariful pentru puterea contractată determinată anual se va împărtășa la 12.

SECȚIUNEA 4 COMPONENTA COSTURILOR ȘI A CHELTUIELILOR ACTIVITĂȚII DE DISTRIBUȚIE A ENERGIEI ELECTRICE

11. În costurile activității de distribuție a energiei electrice în anul “n” (CD_n) se includ:

1) costurile și cheltuielile OSD aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CDD_n);

2) alte cheltuieli (ACD_n);

3) devierile tarifice ($Dev_{n,I}$). Aceste devieri, pozitive sau negative, generate din activitatea de distribuție a energiei electrice în anul “n-I” (perioada precedență), care trebuie luate în calculul tarifului anului “n” (perioada pentru care se stabilește tariful), actualizate la rata de rentabilitate (R_m), în baza valorilor acestor devieri, determinate lunar. Aceste devieri pot apărea ca rezultat al diferențelor între parametrii estimati în procesul de stabilire a tarifelor pentru anul “n-I” și cei reali obținuți în anul “n-I”.

În acest mod, costurile activității de distribuție a energiei electrice, ale OSD, în anul “n” sunt egale cu:

$$CD_n = CDD_n + ACD_n - Dev_{n,I} \quad (13)$$

12. În componenta costurilor și a cheltuielilor aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CDD_n) se includ următoarele componente:

1) amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, aferente activității de distribuție (AD_n);

2) costurile de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CD_n);

3) costurile aferente energiei electrice distribuite prin rețelele electrică de distribuție (CED_n);

4) costul consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică admise în rețelele electrică de distribuție (CPD_n).

stabilirea tarifelor. Aceste devieri se determină separat pentru fiecare lună în parte din anul „n-1” cu actualizarea acestora la rata anuală de rentabilitate (Rm) corelată cu numărul de luni de la apariția devierilor până la includerea acestora în tarif. Repartizarea devierilor tarifare pe tipul de rețele electrice de distribuție se efectuează proporțional cantităților de energie electrică distribuibilă prin aceste rețele conform formulelor:

1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CDD_{nlt} = AAD_{nlt} + CID_{nlt} + CED_{nlt} + CPD_{nlt} \quad (14)$$

2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CDD_{nmf} = AAD_{nmf} + CID_{nmf} + CED_{nmf} + CPD_{nmf} \quad (15)$$

3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CDD_{njf} = AAD_{njf} + CID_{njf} + CED_{njf} + CPD_{njf} \quad (16)$$

unde:

AAD_{nlt} , AAD_{nmf} , AAD_{njf} – amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în anul „n”, aferente rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, determinată în conformitate cu prevederile punctelor 18-21 din Metodologie;

CID_{nlt} , CID_{nmf} , CID_{njf} – costuri de întreținere și de exploatare în anul „n”, aferente nemijlocit rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă;

CED_{nlt} , CED_{nmf} , CED_{njf} – costuri legate de evidența energiei electrice distribuite în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă;

CPD_{nlt} , CPD_{nmf} , CPD_{njf} – costul în anul „n” al consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune.

14. În componenta categoriei „Alte cheltuieli (ACD_n)” se includ toate celelalte costuri și cheltuieli ale activității de distribuție a energiei electrice, care nu fîn nemijlocit de procesul tehnologic de distribuție a energiei electrice. Din aceste cheltuieli fac parte:

1) cheltuielile de distribuire și administrative ($CD_{A,n}$);

2) alte cheltuieli de distribuție (ACD_n).

Adică, în fiecare an „n” aceste cheltuieli vor fi egale cu:

$$ACD_n = CD_{A,n} + AC_n \quad (17)$$

15. Cheltuielile ACD se determină integral pe OSD și se repartizează pe fiecare tip de rețea proporțional energiei electrice distribuite conform următoarelor formule:

1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$ACD_{nlt} = \frac{ACD_n}{ED_{nlt}} \times ED_{nlt} \quad (18)$$

2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$ACD_{nmf} = \frac{ACD_n}{ED_{nmf}} \times ED_{nmf} \quad (19)$$

3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$ACD_{njf} = \frac{ACD_n}{ED_{njf}} \times ED_{njf} \quad (20)$$

16. Devierile tarifare se determină integral pentru activitatea de distribuție reiesind din modificarea în decursul anului „n-1”, a parametrilor reali față de cei estimativi, luată în calcul la

DV_k – durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de categoria “k”, care trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata indicată în Catalogul mijloacelor fixe și activelor nemateriale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.338 din 21.03.2003;

$LeID_n$ – cursul oficial, mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul “n”;

$V1AD_{k,n,I}$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale din categoria “k”, aferente activității de distribuție, transmisă în exploatare în urma investițiilor efectuate conform planurilor de investiții aprobată de Agenție. Pentru celuilalt OSD, componenta $V1AD_{k,n,I}$ este egală cu costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale din categoria “k”, aferente activității de distribuție, transmisă în exploatare până la finele anului “n-1”, în urma investițiilor efectuate în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție. Categoriile “k” se formează prin gruparea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale cu durată de funcționare utilă identică. Nu se includ în calculul costului de intrare următoarele active: terenurile; mijloacele fixe neutilitate în activitatea de distribuție; activele finanțate din contribuții financiare, indiferent care este sursa acestora; activele primite cu titlu gratuit și din donații; mijloace fixe obținute în rezultatul racordării la rețelele electrice de distribuție; activele aferente altor activități decât cea de distribuție a energiei electrice; activele cu destinație locativ-comunală social culturală; mijloacele fixe și a imobilizărilor necorporale transmise în exploatare de către OSD în afara planurilor de investiții aprobată de Agenție.

19. În cazul reevaluării de către OSD a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale incluse în baza reglementării a activelor (VNAD), valoarea maximă de creștere a amortizării în tarif în urma reevaluării nu va depăși pentru OSD cu capital străin valoarea cumulativă a indicelui prețurilor de consum al SUA, înregistrat, în perioada de la anul reevaluării precedente și până în anul în care se efectuează reevaluarea curentă, publicat anual de către Departamentul Muncii al SUA, iar pentru celuilalt OSD valoarea cumulativă a indicelui prețurilor din industria construcțiilor, înregistrat, în perioada de la anul reevaluării precedente și până în anul în care se efectuează reevaluarea curentă, publicat anual de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. În cazurile, când reevaluarea este efectuată de o companie internațională de audit licențiată, Agenția poate contesta această reevaluare numai din motive justificate. Totodată, în cazul reevaluării mijloacelor fixe incluse în VNAD, nu se admite includerea în calculul tarifului a amortizării mijloacelor fixe pe depin depreciate tarifar.

20. Apartenența mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, determinarea costurilor de intrare, a valorilor nete, și, ulterior, a amortizării acestora se efectuează în fiecare an, pentru fiecare tip de rețea în parte (de înaltă de medie și de joasă tensiune). În compoziția mijloacelor fixe, și a imobilizărilor necorporale nemijlocit aferente tipului concret de rețea electrică de distribuție se includ:

1) în rețelele electrice de distribuție de ”Tl” – linii electrice aeriene și subterane de 35-110 kV, echipamente de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale – mijloace fixe ale OSD, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție în scopuri tarifare, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelelor electrice de distribuție de înaltă tensiune;

2) în rețelele electrice de transformare de ”TM” – liniile electrice aeriene și subterane de 6-10 kV, stațiile de transformare (transformatoare) de 110/35/10 kV, de 110/35/6 kV, de 110/10 kV, de 110/6 kV, de 35/10 kV și de 35/6 kV, echipamentele de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale – mijloace fixe ale OSD, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție în scopuri tarifare, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelelor electrice de distribuție de medie tensiune;

3) în rețelele electrice de distribuție de ”Tl” – stațiile de transformare (transformatoare) 10/0,4 kV, 6/0,4 kV și 35/6 kV și de 35/10 kV, limile electrice aeriene și subterane de 0,4 kV și mai jos, instalațiile de racordare și echipamentele de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale – mijloace fixe

ale OSD, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție în scopuri tarifare, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelelor electrice de distribuție de joasă tensiune.

21. Mijloacele fixe și imobilizărilor necorporale de distribuție care nu pot fi repartizate direct pe tipul concret de rețea, mijloacele fixe și imobilizări necorporale ale subdiviziunilor auxiliare (de reparare, de exploatare, de transport, etc.), mijloacele fixe și imobilizări necorporale cu destinație de distribuție și administrativă și amortizarea acestora se divizează între rețelele electrice fixe aferente nemijlocit fiecărui tip de rețea electrică de distribuție în parte (de înaltă, de medie și de joasă tensiune).

22. La costurile de întreținere a rețelelor electrice de distribuție (CID) se atribuie toate costurile argumentative, necesare pentru realizarea planurilor de întreținere și de reparare a rețelelor electrice de distribuție, a altui utilaj, echipamentului și altor mijloace fixe utilizate în procesul tehnologic de distribuție a energiei electrice. Aceste costuri sunt compuse din: costurile cu personalul încadrat în procesul de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, aferente procesului de distribuție a energiei electrice; costurile materiale necesare pentru întreținerea și exploatarea mijloacelor fixe de distribuție; costurile remijlocit aferente întreținerii și exploatarii utilajului și a instalațiilor de distribuție a energiei electrice. Aceste costuri se determină potrivit formulei:

$$CID = CRD + CMD + CIED / (29)$$

unde:

CRD – costurile cu personalul încadrat în procesul de distribuție a energiei electrice, de deservire, de întreținere și de exploatare a rețelelor electrice de distribuție și a unităților auxiliare. În aceste costuri se includ atât sumele reînburșate pentru munca efectuată prestată, precum și sumele contribuților de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie a asistenței medicală. Costurile cu personalul se determină de către OSD pentru primul an de aplicare a Metodologiei – anul de bază (CRD_0), reiesind din: numărul necesar de angajați pentru deservirea, în stare normală de lucru și pentru exploatare rețelelor electrice de distribuție, a stațiilor de transformare (transformatoare), a altui utilaj și echipament aferent rețelelor electrice de distribuție și unităților auxiliare aferente distribuției; categoria de calificare a acestora; cantumul minim garantat al salarizării în sectorul real; coeficiențul complexității din ramarăt; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sponzori stabiliți de legislație; contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală. Aceste costuri se determină de OSD, se examinează și se aproba de către Agenție ca fiind costuri de bază pentru totă perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an ulterior anului ”n” aceste costuri se actualizează reiesind din indicii prețurilor de consum din Republica Moldova și din indicile care va lua în considerație ridicarea eficienței activității OSD, conform formulei:

$$CRD_n = CRD_0 \times \prod (1 + IPCM_n - X_l) / (30)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicile prețurilor de consum în Republica Moldova în anul ”n”, publicat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova;

X_l – indicile de creștere a eficienței OSD pentru reducerea costurilor de distribuție. Acest indice este stabil constant pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei în proporție de 20% din indicile prețului de consum din Republica Moldova, $X_l = 0,2 \times IPCM_0$.

CMD – costurile materiale necesare pentru deservirea, pentru întreținerea și pentru exploatarea rețelelor electrice de distribuție și a unităților auxiliare. Aceste costuri se calculează pentru primul an de aplicare a Metodologiei – anul de bază (CMD_0), reiesind din cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de utilizare și a analizei materialelor utilizate

de OSD în perioada precedență de reglementare, pentru întreținerea și pentru exploatarea rețelelor electrice de distribuție, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale, în conformitate cu cerințele tehnice de exploatare și cu planurile de deservire, de reparație, de întreținere și de exploatare a acestora și reînsind din prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu regulamentul aprobat de Agentie. Analogic costurilor cu personalului, aceste costuri se determină de OSD, se examinează și se aproba de către Agentie ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare an „n”, aceste costuri se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMD_n = CMD_0 \times \prod [(1 + HICP_n - X_2) \times (1 + \Delta NC_n)] \times \left(\frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \right) \quad (31)$$

unde:

$HICP_n$ – indicele prețurilor de consum al SUA în anul „n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

X_2 – indice de creștere a eficienței OSD pentru reducerea costurilor de distribuție. Acest indice este stabilit constant pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei în proporție de 20% din indicele prețurilor de consum al SUA, $X_2 = 0,2 \cdot HICP_1$;

ΔNC_n – modificarea numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, care se determină conform formulei:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (32)$$

unde:

NC_n – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție la finele anului de reglementare „n”;

NC_{n-1} – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali instalații electrice ale căror erau racordate la rețelele electrice de distribuție la finele anului „n-1”;

$LeiD_n$ – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul „n”, anul pentru care se actualizează costurile, publicat de Banca Națională a Moldovei;

$LeiD_{n-1}$ – cursul oficial, mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent, publicat de Banca Națională a Moldovei.

$CIED_n$ – costurile aferente întreținerii și exploatarii rețelelor electrice de distribuție, a altui utilaj de distribuție, a utilajului și a instalațiilor unităților auxiliare. Aceste costuri se determină pentru primul an de aplicare al Metodologiei, anul de bază (CIED₀), reieșind din contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în rezultatul achiziției de lucrări și de servicii efectuate în conformitate cu prevederile legislației și din analiza cheftuierilor de întreținere și exploatare efectiv înregistrate în perioada precedență de reglementare. Aceste costuri se determină de OSD, se examinează și se aproba de către Agentie ca fiind costuri de bază pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei. Pentru fiecare următor an „n”, costurile în cauză se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CIED_n = CIED_0 \times \prod [(1 + IPCM_n - X_1) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (33)$$

În cazurile în care, costurile de întreținere a rețelelor electrice de distribuție (în compoziție ciboră întărită cu personalul, costurile materiale și costurile de întreținere și de exploatare) nu pot fi determinate separat pentru fiecare tip de rețea, Metodologia prevede repartizarea acestora pe fiecare tip de rețea, proporțional valorii contabile a mijloacelor fixe nemijlocit aferente tipului respectiv de rețea (de înaltă, de medie sau de joasă tensiune):

1) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CPD_{nit} = PD_{nit} \times PE_n \quad (38)$$

2) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CPD_{mm} = PD_{mm} \times PE_n \quad (39)$$

3) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CIED_{nit} = \frac{CIED_n}{VBAD_{nit}} \times VBAD_{nit} = \frac{(CRD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_{nit}} \times VBAD_{nit} \quad (34)$$

2) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CIED_{mm} = \frac{CIED_n}{VBAD_{nit}} \times VBAD_{mm} = \frac{(CRD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_{nit}} \times VBAD_{mm} \quad (35)$$

3) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CIED_{njt} = \frac{CIED_n}{VBAD_{njt}} \times VBAD_{njt} = \frac{(CRD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_{njt}} \times VBAD_{njt} \quad (36)$$

24. Costurile legate de evidența energiei electrice distribuite (CED) sunt compuse din cheltuielile aferente controlului echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale, citiri lunare a echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale, instalație la punctele de delimitare cu rețea electrică de transport și cu instalațiile electrice ale consumatorilor finali, care sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, întocmirea bilanțului energiei electrice intrăte și ieșite din rețea, determinarea consumului tehnicologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, transmisiei lunare furnizorilor și/sau consumatorilor eligibili a datelor privind energia electrică distribuită fiecărui consumator, la fiecare loc de consum. La aceste costuri se referă costurile cu personalul încadrat în acest proces, costurile materiale necesare pentru efectuarea evidenței energiei electrice și cheftuierilor privind serviciile prestate de terții aferenți evidenței energiei electrice. Aceste costuri se determină de OSD, se examinează și se aproba de Agentie pentru primul an de aplicare a Metodologiei – anul de bază (CIED₀) integral pe OSD, iar în următorii ani se actualizează conform formulei:

$$CED_n = CED_0 \times \prod [(1 + IPCM_n - X_1) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (37)$$

Rapartizarea acestor costuri între rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă ale căror instalații electrice sunt racordate la nivelul respectiv de tensiune a rețelelor electrice de distribuție.

25. Costul consumului tehnicologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție (CPD) pentru fiecare an „n” se determină de către OSD integral, pe rețelele electrice de distribuție, și separat, pentru fiecare tip de rețea electrică de distribuție (de înaltă, de medie și de joasă tensiune), reieșind din cantitatea de energie electrică necesară de a fi procurată, pentru acoperirea consumului tehnicologic și a pierderilor de energie electrică, admise, în scopuri tarifare, în rețelele electrice de distribuție și din prețul mediu de procurare a energiei electrice în anul „n” pentru acoperirea acestor necesități. Astfel, în fiecare an „n” pentru fiecare tip de rețea electrică de distribuție, costul consumului tehnicologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție se determină conform formulelor:

1) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CPD_{nit} = PD_{nit} \times PE_n \quad (38)$$

2) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CPD_{mm} = PD_{mm} \times PE_n \quad (39)$$

3) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

CFR_n – alocația aferentă fondului de rulment în anul „n”, care se determină conform formulei:

$$CPD_{yf} = PD_{yf} \times PE_n \quad (40)$$

$$CFR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CDD_n + CDA_n + T_n - AAD_n) \times R_{rn} \quad (44)$$

unde:
 CPD_{yf} ; CPD_{mm} ; CPD_{mz} – costul consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înalță, de medie și de joasă tensiune;
 PE_n – prețul mediu de procurare în anul „n” de către OSD a energiei electrice destinate acoperirii consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție. Prețul mediu de procurare a energiei electrice se determină la baza de mărire în rețelele electrice de distribuție, reiesind din: prețul de procurare a energiei electrice de la producătorii locali sau din import, după caz, și tariful pentru serviciul de transport al energiei electrice;

PD_{mz} ; PD_{mm} ; PD_{yf} – consumul tehnologic și pierderile medi anuale de energie electrică admise, în scopuri tarifare, în rețelele electrice de distribuție de înalță, de medie și de joasă tensiune, exprimate în kWh.

26. Consumul tehnologic și pierderile tehnice de energie electrică în rețelele electrice de distribuție se determină de OSD în conformitate cu prevederile Instrucțiunii pentru calcularea consumului tehnologic în rețelele electrice, aprobată prin Hotărârea Agenției nr. 190 din 30 august 2005, integral și pentru fiecare tip de rețea, în parte, conform rezultatelor anului 2017, și se aproba de Agenție în valori procentuale la cantitatea de energie electrică intrată în rețelele electrice de distribuție, constante pe totă perioada de aplicare a Metodologiei. Consumurile tehnologice și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, trebuie să fie egale cu suma acestor pierderi calculate separat pentru rețelele electrice de distribuție de înalță, de medie și de joasă tensiune:

$$PD_m = PD_{yf} + PD_{mm} + PD_{mz} \quad (41)$$

unde:

PD_m – consumul tehnologic și pierderile de energie electrică, calculate integral pe toate rețelele electrice de distribuție. În toate cazurile, beneficiul rezultat în urma reducerii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică trebuie împărțit egal între OSD și consumatorii finali.

27. În cheltuielile de distribuire și administrație ale OSD (CDA) se includ cheltuieli ce îndeplină: costurile cu personalul administrativ și de conducere, costurile materiale, de întreținere și de exploatare a activelor de uz comercial și administrativ, cheltuielile pentru teleradio comunicații cu destinația de distribuire și administrație, comisioanele achitate băncilor și postei pentru serviciile prestate, cheltuielile de birotică, de pașă și de asigurare a securității, întreținerea transportului auto de serviciu, deplasarea personalului de conducere, cheltuielile legate de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului și ale cheltuielii necesare și justificate pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice. Aceste cheltuieli se determină de către OSD pentru primul an de aplicare a Metodologiei, – anul de bază (CD_{A0}), se aproba de Agenție pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei, și în fiecare următor an „n” se actualizează în conformitate cu formula:

$$CDA_n = CD_{A0} \times \prod(l + IPCM_n - X_l) \quad (42)$$

28. Alte cheltuieli de distribuție (AC) includ alocația aferentă creșterii fondului de rulment, cheltuielile aferente achitării impozitelor și taxelor care conform legislației se atribuie la cheltuieli. Aceste cheltuieli se determină pentru fiecare an în parte conform formulei:

$$AC_n = CFR_n + T_n \quad (43)$$

unde:

T_n – impozite, taxe și alte plăti justificate și necesare de a fi achitate în anul „n”, care conform legislației se atribuie la cheltuieli;

$$CFR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CDD_n + CDA_n + T_n - AAD_n) \times R_{rn} \quad (44)$$

unde:
 α – necesitatea în fond de rulment, exprimat în zile de factură anuale. Prin Metodologie se stabilește $\alpha = 10$ zile, determinată în baza regimului de achitare de către furnizori a serviciului de distribuție a energiei electrice, conform acelor normative în vigoare și a regimului de plată pentru necesitățile OSD (procuarii de materiale, achitării de servicii, alte plată);
 R_{rn} – rata de rentabilitate a fondului de rulment pentru tariful anului din Secțiunea 6 din Metodologie.

În cazul când OSD nu vor utiliza integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plată dobânzilor la creditele contractate pe termen scurt, Agenția, la actualizarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, poate diminua valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizaților necorporali, aferente activității de distribuție a energiei electrice, și reiesind din rată de rentabilitate a imobilizaților, conform formulei:

- 1) pentru OSD cu capital străin:

$$RD_n = VNAD_{in} \times R_m \times LeiD_n \quad (45)$$

unde:
 $VNAD_{in}$ – valoarea netă reglementată în anul „n” a mijloacelor fixe și a imobilizaților necorporale de distribuție, transmise în exploatare din anul privatizării și până la finele anului „n-1”, în urma investițiilor efectuate în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție și luate în calcul în scopuri tarifare în această perioadă. Valoarea netă a imobilizaților se determină ca diferență dintre costul de intrare a imobilizaților, transmisă în exploatare în perioada vizată în strictă conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție și amortizarea acestor imobilizații, acumulată în această perioadă, conform formulei:

$$VNAD_{in} = \sum_{k=1}^m VIAD_{kn-1} - DF_{kn-1} \quad (46)$$

unde:
 $VIAD_{kn-1}$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizaților necorporale de distribuție transmise în exploatare din anul privatizării și până la finele anului „n-1” în strictă conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agenție;
 DF_{kn-1} – amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizaților necorporale de distribuție transmise în exploatare începând cu anul privatizării, acumulatăă la transmiterea în exploatare până la finele anului „n-1”;

R_m – rata reglementată a rentabilității imobilizaților în anul „n”.
2) pentru ceilalți OSD:

$$RA_n = VNAD_{in} \times R_m \quad (47)$$

$VNAD_{in}$ – valoarea netă reglementată în anul „n” a mijloacelor fixe și a imobilizaților necorporale de distribuție, transmise în exploatare din anul 2003 și până la finele anului „n-1”, în

urma investițiilor efectuate în conformitate cu planurile de investiții aprobată de Agentie și luate în calcul în scopuri tarifare în această perioadă. Această valoare se determină conform formulei (46) din Metodologie, unde:

$VNAD_{n-1}$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporele de distribuție transmise în exploatare din anul 2003 și până la finele anului „n-1”;

DF_{n-1} – amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporele de distribuție transmise în exploatare începând cu anul 2003, acumulată de la transmiterea în exploatare până la finele anului „n-1”.

30. În cazul reevaluării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporele menționate în pct. 29, valoarea netă a acestora luate în calecului rentabilității se va determina în baza formulei:

$$VNAD_{in} = \frac{VNAD_m}{K} \quad (48)$$

unde:
 $VNAD_m$ – valoarea netă în anul „n” a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporele, după reevaluare;

K – coefficientul modificării valorii imobilizărilor în rezultatul reevaluării. Acest coefficient se determină la data efectuării reevaluării reiesind din raportul valorii contabile a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporele, determinate după reevaluare, la valoarea contabilă a acestora existentă până la reevaluare.

31. Rata reglementată a rentabilității imobilizărilor pentru fiecare an „n” se determină în baza metodei costului mediu ponderat al capitalului (WACC), înainte de impozitare, conform următoarei formule:

$$Rnn = \frac{Ke}{\left(1 - \frac{t}{100}\right)} \times \frac{E}{(E + D)} + Kd \times \frac{D}{(E + D)} \quad (49)$$

unde:

Ke – costul capitalului propriu calculat după impozitare, %;

Kd – costul capitalului împrumutat;

E – capitalul propriu;

D – capitalul împrumutat;

t – taxele impozituale pe venit, aplicate OSD conform prevederilor Codului fiscal.

Indicatorii, formulele și surse de determinare a valorilor sunt prezentate în Anexa la Metodologie.

32. În cazul în care valoarea planificată a proiectului de investiții depășește 1 milion de lei, planificarea și efectuarea investițiilor va fi realizată de către OSD în conformitate cu prevederile Regulamentului privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agentiei nr. 283/2016 din 15 noiembrie 2016. Proiectele de investiții de valoare mai mică, vor fi aprobată de Agentie sub formă de listă. Agentie este în drept să solicite argumentarea suplimentară pentru oricare proiect de investiții.

33. Investițiile efectuate în conformitate cu planul de investiții aprobat de Agentie se includ la calcularea amortizării și rentabilității.

Secțiunea 7

APROBAREA, ACTUALIZAREA ȘI APPLICAREA TARIFELOR

34. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină anual de către OSD și se aprobă de către Consiliul de Administrație al Agentiei în conformitate cu prevederile

Metodologiei. Pentru aceasta, la începutul fiecărui an, OSD vor prezenta Agentiei calculul tarifelor, efectuat în conformitate cu Metodologia. Agentia va examina materialele prezentate de OSD. În cazul corespunderei acestora prevederilor Metodologiei, va actualiza, va aproba și va publica tarifele noi nu mai târziu de 1 aprilie, care vor intra în vigoare și vor fi aplicate după publicarea Hotărârii Consiliului de Administrație al Agentiei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

35. OSD vor avea dreptul să solicite Agentiei actualizarea tarifelor în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de întreprinderi (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice, fluctuarea cursului de schimb al valutelor naționale, adoptarea acelor legislative și normative ce stabilesc obligații suplimentare în sarcina OSD, care duc la majorarea costurilor de distribuție etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc o deviere mai mare de 5% din costul anual de distribuție stabilit în tarife. În acest caz, OSD vor prezenta Agentiei o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintr-o dată aplicate la calcularea tarifelor și cele real înregistrate, iar Agentia, în aceste cazuri, ajustează tarifele semestriale sau, după caz, mai frecvent în dependență de nivelul de influență asupra tarifelor a factorilor obiectivi.

36. În cazul existenței unor factori obiectivi care generează devieri mai mari de 5% din costul anual de distribuție stabilită în tarife și care duc la diminuarea tarifelor, Agentia este în drept să solicite OSD prezentarea calculului tarifului ajustat.

37. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cantumul minim garantat al salariului în sectorul real, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate prin substituirea IPCM cu indicele creșterii medi anuale a cantumului minim garantat al salariului în sectorul real.

38. Devierile tarifare create pe parcursul anului de gestiune vor fi incluse în tariful anului viitor și actualizate la rata de rentabilitate (Rr), în baza valorilor acestor devieri determinate lunar. În cazul modificării tarifelor în decursul anului de gestiune, devierile tarifare (Dev) generate în perioada precedăntă a anului de gestiune vor fi luate în considerare pe deplin la calcularea noilor tarife. În acest caz, devierile tarifare se includ în tarif astfel încât să fie recuperate până la sfârșitul anului de gestiune.

39. În cazul în care, în perioada de aplicare a Metodologiei vor fi adoptate acte normative de reglementare, care vor influența nivelul costurilor și al cheltuielloar de distribuție a energiei electrice, acestea modificări vor fi luate în considerație de către Agentie la ajustarea anuală a tarifelor. În metodologie sunt introduse modificări pe parcursul perioadei de aplicare, în măsură necesară pentru a asigura respectarea cadrului normativ al Republicii Moldova.

40. Mijloacele obținute pe perioada de aplicare a prezentei metodologie în urma reflectării în tarife a mărimii costurilor aferente amortizării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporele, vor fi utilizate de OSD doar în scopul efectuării de noi investiții. În cazul neutilizării sau utilizării acestora în alte scopuri, Agentia este în drept să diminueze tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru ultimul an de aplicare a metodologiei tarifare în cantumul corespunzător mijloacelor financiare neutilizate sau utilizate în alte scopuri.

41. În cazul efectuării de lucrări extraordinaire, provocate drept urmare a calamităților naturale, operatorul rețelei de distribuție va prezenta Agentiei un report cu descrierea detaliată a costurilor supstrate. Raportul urmează să demonstreze, în ce măsură costurile suplimentare suportate nu sunt recuperate prin tarif, iar Agentia va decide în vederea includerii cantumului la costurilor neacoperite în tariful calculat pentru anul în care s-au produs calamitațile naturale în cauză.

Anexă
la Metodologia de calculare, aprobare și
ajustare a tarifelor pentru serviciul
de distribuție a energiei electrice

Indicatorii, formulele și sursa de determinare a valorilor de calcul a ratei de rentabilitate
a activelor Rr în baza costului mediu ponderat al capitalului (WACC)

Indicatori	Simbolul și formulele de calcul	Sursa de determinare a indicatorilor	Valoarea indicilor
Rata lipsită de risc, %	rf	Rata lipsită de risc a SUA, media anului precedent a bonurilor cu maturitatea de 10 ani, publicată de Trezoreria SUA (www.treasury.gov)	Determinată anual
Rata de risc al ţării %	rt	Rata de risc a Republicii Moldova, actualizată în ianuarie 2018 și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ , la compartimentul: Risk Premium for Other Markets, Country Risk premium	7,5%. Dacă într-un anumit an valoarea publicată este mai mică decât cea din ianuarie 2018, se aplică valoarea publicată
Raportul capital împrumutat/capital propriu	d/e	Se va aplica raportul de 35% la 65%, stabil pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei tarifare	35/65
Riscul sistematic al industriei (lipsit de îndatorare)	β	Valoarea medie corespunzătoare companiilor de utilități publice a SUA publicată în ianuarie 2018 în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ , la compartimentul: Data Sets, Levered an unlevered Betas by Industry, Utility (General)	0,19
Rata impozitului pe venit	t	Conform Codului fiscal	Determinată anual
Riscul sistematic al industriei ajustate la gradul de îndatorare	βd	Se determină conform formulei: $\beta d = \beta + d/e \times \beta(1 - t)$	Determinată anual
Prima de risc caracteristică pieței, %	(rm-rf)	Prima de risc de piață, determinată în ianuarie 2018 ca media aritmetică din ultimii 30 ani în SUA (Stock-T. Bonds) și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ , la compartimentul: Data Sets, Historical Return on Stocks, Bonds and Bills, Arithmetic Average, Risk Premium	5,22%
Costul capitalului propriu, %	Ke	Se determină conform formulei: $Ke = rf + t + \beta d \times (rm - rf)$	Determinată anual
Costul capitalului împrumutat, %	Kd	Valoarea anuală a capitalului împrumutat a întreprinderii. Se va determina anual ca media calculată pe baza dobânzii curente a unui împrumut eficient și bine gestionat pe piață de capital națională și internațională relevantă. Valoarea acestuia corespunde ratei medii la creditele acordate în valută străină în anul precedent anului calculării tarifului, publicate de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistica monetară, Ratele medii ale dobânzilor; Rata medie la creditele acordate în valută străină persoane juridice/ peste 12 luni	Determinată anual
Rata de rentabilitate, %	Rr	Se determină conform WACC: $Rr = WACC = Ke/(1 - t) \times e/(d + e) + Kd \times d/(d + e)$	Determinată anual

INREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr. 1304 din 28 februarie 2018

375

HOTĂRÂRE cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal

În temeiul art. 7 alin. (2) lit. a) și art. 87 din Legea cu privire la energia electrică nr. 107 din 27 mai 2016 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 193-203, art. 413), cu modificările și completările ulterioare, în scopul funcționării eficiente a pieței energiei electrice și pentru desfășurarea activităților reglementate din sectorul electroenergetic în condiții de accesibilitate, fiabilitate, continuitate și transparentă, și pentru asigurarea alimentării în mod fiabil și la costuri minime a consumatorilor cu energie electrică, Consiliul de Administrație al Agentiei Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRÂSTE:

1. Se aprobă Metodologia de calculare, aprobare și

aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice de către furnizorul de ultimă opțiune și furnizorul serviciului universal (se anexează).

2. Prezenta metodologie se aplică pentru o perioadă de cinci ani.

3. Se abrogă Hotărârea Consiliului de Administrație al Agentiei Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 497 din 20 decembrie 2012 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 42-47, art. 241), cu modificările și completările ulterioare, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 914 din 19 februarie 2013.

**Tudor COPACI,
director general**

**Sergiu CIOBANU,
director**

**Iurie ONICA,
director**

**Octavian LUNGU,
director**

**Ghenadie PÂRTU,
director**

Nr. 65/2018. Chișinău, 23 februarie 2018.